

Skinnerit från Långban?

Under min semestervistelse i Långban som 1998 sammanträffade med den tyvärr regniga Långbansmässan, gjorde jag ett intressant fynd. På söndag eftermiddag då solen äntligen tittade fram, gick jag upp till Trädgårdsvarpen. Det blev ett par timmars intressant letande på varpen. Därvid fann jag bland annat ett litet stycke, med små och stora hålrum. Jag kom då att tänka på något som Jörgen Langhof ofta brukade säga; "titta väldigt noga i bitar med hålrum". En närmare granskning under lupp väckte mitt intresse och bitarna fick följa med i påsen.

Hemma i Östersund hamnade så småningom bitarna under mitt mikroskop (ett Nikon xzx, zoom). Under mikroskopet visade det sig att små mörka kristaller satt i hålrummen. Jag kunde inte identifiera de små kristallerna, det var ett för mig okänt mineral. Vid ett senare tillfälle ringde jag Jörgen som tyckte att jag skulle ta med mig stofferna till Långbansmötet i september samma år. Sagt och gjort, bitarna följde med till Långban för att uppvisas för bland annat Dan Holtstam. Han tyckte att stofferna såg intressanta ut. Jag frågade honom om han inte skulle kunna analysera kristallerna på Riksmuseet, detta lovade han att försöka göra. Efter bara ett par dagar kom så analysrapporten från Dan. Analysen hade utförts med EDS. Resultatet visade på ett sulfosalt med cirka 44 S, 13 Sb och 43 Cu (i atom%). Sammansättningen i kombination med utseendet stämde inte in på något mineral som tidigare hittats i Långban. Dan tyckte att jag skulle rådfråga Per Nysten eller Marius Kallenoski i Uppsala.

Jag skickade därför ett par bitar till Per. Utvärderingen av sammansättningen som Per gjorde resulterade i ett känt mineral som passade bra in på analysresultatet; skinnerit. Dan Holtstam hade också kommit till ett liknande resultat vid utvärderingen av EDS analysen. Emellertid finns det två andra mineral som möjligen också skulle kunna stämma in på analysen; Famatinit och tetrahedrit. Tyvärr är tillgången på provmaterial så liten att det till dags dato inte gjorts några ytterligare analyser, så man kan inte till 100% säga att det är skinnerit. Studier av kristallformen och analysresultat pekar sammantaget åt det hållet. Kristallerna är långsträckta svarta, genomlysande röda och strierade. I ändan på kristallerna finns små gröna malakitkolor. Matrix består av dolomit och magnetit.

Örjan Österberg